

Třída 72c.

Vydáno 20. května 1921.

PATENTOVÝ SPIS Č. 4200. a

**AKCIOVÁ SPOLEČNOST DŘÍVE ŠKODOVY ZÁVODY V PLZNI,
PLZEŇ.****Dělová lafeta s několika dvojicemi ložisek pro sklopnové čepy.**

Přihlášeno 7 dubna 1920.

Priorita z 25. června 1917 (Rakousko).

Chráněno od 15 května 1919 (Čechy, Morava, Slezko).

Předmětem vynálezu je dělová lafeta se dvěma nebo několika dvojicemi ložisek pro čepy sklopné, kteroužto úpravou se docílí, že lze střílet z téže lafety dvěma různými typy děla, při čemž se však v lafetě nalézá vždy jen jedno dělo.

Při obvyklém provedení lafety má každá lafeta vždy jen jednu dvojici ložisek pro sklopnové čepy. Lze tudíž do takové lafety vložit vždy jen jeden typ hlavně a jím střílet. Jiný typ hlavně, kterého následkem jiných rozměrů hlavně po př. kolébky nelze vložit do týchž ložisek pro sklopnové čepy, vyžaduje tudíž zvláštní lafety. Při normálním provedení lafety jen s jedinou dvojicí ložisek pro sklopnové čepy je tudíž třeba pro každý typ hlavně zvláštního příslušného typu lafety.

Předmětem přítomného vynálezu je dělová lafeta, mající nejlépe dvě, po př. i několik dvojic ložisek pro sklopnové čepy. Každá z těchto dvojic ložisek pro čepy sklopné přísluší určitému typu hlavně, avšak v lafetě může ležet vždy jen jedna hlaveň. Dle potřeby lze však tuto hlaveň vyměnit, t. j. vložit hlaveň jiného typu.

Úprava ložisek pro sklopnové čepy na lafetě provede se při tom na základě příslušného výpočtu tak, že lafeta při každém typu hlavně, který lze vložit, zůstává stabilní. Také je lafeta tak rozměřena, že její pevnost odpovídá střelbě s každým z typů vkládacích hlavní. Zařízení k výškovému řízení může být pro každý druh hlavně zvláštní nebo společné pro několik hlavní. Zařízení k obracení lafety není růzností vkládacích hlavní dotčeno, jest tudíž stejné pro všechny typy hlavní.

Výhodně provede se u takové lafety kombinace děla pro strmou palbu a děla s plochou drahou. K jediné lafetě přísluší pak jedna dělová hlaveň pro strmou palbu a jedna dělová hlaveň s plochou drahou. Kdežto dělo pro strmou palbu střílí jen na kratší vzdálenosti, lze dělem s plochou drahou střílet na větší vzdálenosti, takže dělem, které má lafetu dle přítomného vynálezu, při níž lze tudíž dle potřeby vložit buď dělo pro strmou palbu nebo dělo s plochou drahou, zvětší se velmi dosah účinnosti baterie, do níž to dělo patří. Dosah účinnosti takové lafety skládá se totiž přímo z jednotlivých okruhů působnosti různých hlavních typů, jež lze vkládati. Dosáhne se tudíž jednou lafetou dle přítomného vynálezu se dvěma hlavněmi, které lze navzájem vyměňovati, téhož, čeho by se jinak dosáhnulo dvěma lafetami a dvěma hlavněmi, to je zřejmě velká výhoda.

V následujícím budiž poukázáno ještě na jinou velkou výhodu této lafety. Dle okamžitých okolností je jednou třeba více děl pro strmou palbu, jindy více děl s plochou drahou. Při použití lafet, které dle přítomného vynálezu jsou opatřeny dvěma dvojicemi ložisek pro sklopnové čepy, lze nyní pouhou výměnou hlavní s jejich kolébkou přeměnit všechna děla pro strmou palbu v děla s plochou drahou

a naopak. Vůbec lze tímto způsobem v nejkratším čase docílit každého libovolného poměru mezi děly pro strmou palbu a děly s plochou drahou.

Další výhodou je, že v případě poškození lafety nebo lafetové součásti, která vyžaduje náhrady, lze poškozené snáze nahradit, neboť čím více je různých typů lafet, tím více náhradních lafet a zásobních součástí musí být pohotově za účelem takové náhrady. Jednotnou konstrukcí, již se docílí přítomným vynálezem, zmenší se však značně počet těchto náhradních kusů a tím i množství materiálu, nečinně ležícího.

Patentový nárok.

Dělová lafeta, tím se vyznačující, že na lafetě jest upraveno několik dvojic ložisek pro čepy sklopny, tak, že dle potřeby, ale nikoli současně, lze do téže lafety vložit různé typy dělových hlavní a tak z téže lafety střílet různými typy hlavní.

